

CO2- og Miljøplan	2
Mål	2
Borgere og boliger	3
Energirenovering af boligen	4
Netværk om energibesparelser	5
Energi- og miljøadfærd	5
Erhverv	6
Energibesparelser i bygninger og produktion	7
Netværk om energibesparelser	7
Trafik	8
Gladsaxe Kommune	8
Energibesparelser i bygninger	9
Transport	9
Grønne indkøb	10
Miljøarbejde på institutioner	11
Kommunen som myndighed	12
Fremtidens grønne energi	12
Handlingsplaner og status	13

CO₂- og Miljøplan

Hvad er en CO₂ og Miljøplan?

CO₂- og Miljøplanen er en af mange temaplaner, som udspringer af [Gladsaxe Kommunes planstrategi](#). Planstrategien sætter fokus på vækst og bæredygtig udvikling, og er en paraply for både kommuneplan og temaplaner på by- og miljøområdet. CO₂- og Miljøplanen giver dig et overblik over, hvordan vi i Gladsaxe arbejder for at nedbringe udledningen af CO₂ og forbedre miljøet. Planen skal ses i sammenhæng med de konkrete handlingsplaner, som beskriver indsatsen på kort sigt.

Udviklingen på især energi og CO₂-området går stærkt. Kombinationen af den mere langsigtede CO₂- og Miljøplan og de konkrete handlingsplaner skal sikre, at vi kan arbejde dynamisk med indsatsen og skifte virkemidler alt efter, hvilken retning udviklingen tager. I planen har vi fokus på fem indsatsområder:

- Borgere og boliger
- Erhverv
- Kommunen - hvad gør vi?
- Trafik
- Fremtidens grønne energi

Hvad vil vi opnå med planen?

Initiativerne i CO₂- og Miljøplanen skal sikre:

- mere vedvarende energi i Gladsaxe
- lavere energiforbrug fra vores bygninger
- mindre miljøbelastning fra trafikken
- mindre forbrug af miljø- og sundhedsskadelige stoffer
- samarbejde mellem borgere, virksomheder og kommune om fælles løsninger

[Læs mere om vores mål her.](#)

Hvad betyder planen for dig?

For at nå målene er vi afhængige af, at alle bidrager. På vores hjemmeside gladsaxe.dk/klima og hos [grønt IDÉcenter](#) finder du information og link til, hvordan du kan spare på energien og passe på miljøet.

Vil du vide mere?

Hvis du vil vide mere om CO₂- og miljøindsatsen i Gladsaxe, er her en oversigt over alle [planer om energi og miljø](#).

Mål

Vi vil nedsætte vores CO₂-bidrag markant

For at undgå kritiske temperaturstigninger og at klimaforandringerne kommer helt ud af kontrol, vurderer FN's klimapanel, at CO₂-udledningen globalt set må toppe senest i 2015. Herefter skal den begynde af falde. For at opnå dette skal rige lande som Danmark reducere deres CO₂-udledning med 40 procent inden 2020. Gladsaxe Kommune ønsker at følge FN's anbefalinger og vores mål er:

- at nedsætte udledningen af CO₂ med 40 procent i 2020, set i forhold til niveauet i 2007

Målet er sat for Gladsaxe som geografisk område. Selvom kommunen er en stor virksomhed, bidrager vi selv med mindre end 10 procent af Gladsaxes samlede CO₂-udledning. Vi kan altså ikke løfte opgaven alene, men er afhængig af andres indsats - både byens borgere, boligafdelinger og virksomheder. CO₂-målet i Gladsaxe vil vi nå ved energibesparelser, udbygning af fjernvarmen, udbredelse af solenergi på byens mange tagflader samt en indsats for en mere bæredygtig trafik.

Derudover vil vi gennem oplysning og kampagner også sætte fokus på at reducere den del af CO₂-udledningen, der kommer fra det private vareforbrug, fx fødevarer, tøj, elektronik og flyrejser. Dette bidrag måles ikke i beregningerne for Gladsaxe som geografisk område, men udgør et væsentligt bidrag til den samlede CO₂-påvirkning.

Vi vil forbedre miljøet

På miljøområdet har Gladsaxe Kommune fokus på fire områder: fødevarer, grundvand, luftforurening og miljøviden. Vi vil:

- bidrage til at fremme økologiske fødevarer og reducere forbruget af miljø- og sundhedsskadelige stoffer.
- bidrage til at forebygge nedsivning af forurenende stoffer til grundvandet.
- nedbringe mængden af sundhedsskadelige partikler og luftforurening.
- bidrage aktivt til, at borgerne, virksomheder og medarbejdere er opdaterede på miljøviden.

CO₂-og Miljøplanen sætter rammen for, hvilken vej vi skal gå og skal ses i sammenhæng med vores [konkrete handlingsplaner](#).

Borgere og boliger

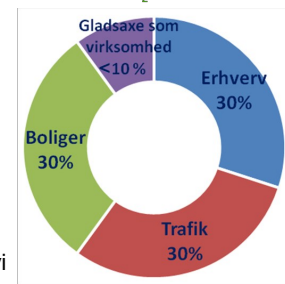
Vi mennesker påvirker miljøet i alle de handlinger, vi foretager os. Gladsaxe Kommunes borgere er derfor helt centrale aktører, når vi skal forebygge og nedbringe CO₂- og miljøbelastningen. For at nå vores mål om 40 procent mindre CO₂ i 2020 skal vi sænke energiforbruget i boligerne væsentligt. Det kunne ske ved, at halvdelen af alle etageboliger og 800 parcel- og rækkehuse sparer 30 procent på energien.

Vi har gang i flere indsatser på samme tid:

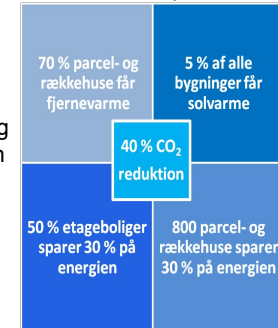
Energirenovering af boliger

Boligers forbrug af varme og el bidrager med omkring 30 procent af kommunens samlede CO₂-belastning. Halvdelen skyldes vores forbrug af energi til opvarmning og til varmt vand. Vi kan sænke varmekonsumet i boligen væsentligt ved at efterisolere de dårligste ydervægge og tagflader samt skifte vinduer.

Kilder til CO₂ i Gladsaxe:

Hvad skal der til, for at nå målet?

I Gladsaxe har vi mange ældre huse. De er fra en tid, hvor der ikke var samme fokus på isolering, og en stor del af dem trænger til at blive energirenoveret.

[Netværk om energibesparelser](#)

I Gladsaxe er vi gode til at etablere netværk. Vi har klimanetværk for både erhverv og boligselskaber. Vi vil fortsætte med at undersøge mulighederne for netværk om energibesparelser. Samarbejde giver ofte god mening og er med til, at vi opnår de bedste resultater. Læs mere om netværk for [virksomheder](#) og [boligselskaber](#).

[Energi- og miljøadfærd](#)

Når vi skal spare på energien eller passe på vores miljø, er det vigtigt at have fokus på vores adfærd. På miljøområdet har vi i planen fokus på kemi i produkter, miljøvenlig havebrug, spare på energi og varme og at stille viden til rådighed for borgerne.

[Trafik](#)

Vi vil gerne reducere CO₂-udledningen fra trafikken i Gladsaxe og indrette byen, så flere vælger at bruge kollektiv transport, cykle eller gå. Vi har særligt fokus på de erhvervsområder, der i de kommende år er under forandring. Her vil vi indrette tætte, bæredygtige byområder med god adgang til grøn transport. Du kan læse om miljøvenlig transport under [Trafik](#).

[Fremtidens grønne energi](#)

Den billigste og mest CO₂-venlige opvarmning af bygninger på længere sigt får vi ved at satse på kollektiv varmforsyning frem for individuelle løsninger. Derfor udbygger vi fjernvarmenettet i Gladsaxe.

Gladsaxe er en bykommune, hvor husene ligger tæt. Vindmøller er ikke en oplagt mulighed, men vi har derimod mange tagflader, hvor det er oplagt at udnytte muligheden for solenergi. Vi vil derfor hjælpe borgerne på vej i beslutningen om solenergi. Fjernvarme og solenergi er en del af [fremtidens grønne energi](#).

Energirenovering af boligen

I dag er der en del energispild, når vi opvarmer vores boliger og brugsvand. Energi vi ikke behøver at bruge, hvis vi får renoveret boligen og optimere varmesystemet. Energispild er også spild af penge.

Energirenovering har ikke kun effekt på energiforbruget, men vil i mange tilfælde også give en positiv effekt på el- og varmeregningen. Samtidig er det muligt at opnå bedre komfort i boligen med mindre træk, bedre lydisolering og mere sollys indenfor.

Fokus på at forbedre husets klimaskærm

Vi vil hjælpe borgerne i Gladsaxe med at spare på varmen og energien ved at komme med konkrete forslag til, hvad den enkelte kan gøre. Ved at involvere forskellige eksperter og energiselskaber kan vi bedre hjælpe borgere med at opnå besparelser.

Det kan for eksempel være parter, som er eksperter i at isolere ydervægge, gulve, lofter og tage. Og som kan rådgive om energivinduer og optimering af husets varmesystem. Ved at skifte til ny varmepumpe og isolere varmerør kan vi optimere varmesystemet og reducere energiforbruget.

Vi vil opfordre og hjælpe borgere, som bor i ensartede bebyggelser, til at gå sammen om opgaven og udnytte hinandens erfaringer og muligheder for at få energirådgivning og håndværkerbistand. Ofte vil udgifter for den enkelte være lavere, hvis opgaverne samles.

Vi skal ud til mange borgere, og vi skal gøre det på nye måder

- Undersøge hvordan vi kan understøtte et samarbejde mellem borgere i ensartede bebyggelser.
- Samarbejde med eksterne parter, forsyningsselskaber, håndværkere, energirådgivere og andre, så vi kan tilbyde borgerne den bedst mulige hjælp.
- Vejlede borgerne, når [vi som myndighed](#) har dialog om byggetilladelser.

Netværk om energibesparelser

Samarbejdet med byens borgere, virksomheder og boligselskaber er afgørende, og Gladsaxe Kommune ønsker at motivere og understøtte dannelsen af relevante netværk med fokus på energibesparelser. Derfor har vi blandt andet etableret et klimanetværk for boligselskaber.

Boligselskaber

I [KlimaKlar Boligselskaber](#) samarbejder vi om energibesparelser. Vi satser på forpligtende samarbejder, hvor vi via demonstrationsprojekter kan få afprøvet nogle attraktive og holdbare løsninger, som efterfølgende kan rulles ud i stor skala og være til inspiration for andre boligforeninger. Via jævnlige møder, giver vi mulighed for at udveksle ideer og tiltag med andre boligafdelinger. På den måde skal samarbejdet bidrage til at reducere CO₂-udslippet fra boliger i Gladsaxe.

Vi vil:

- inspirere, hjælpe og motivere boligafdelingerne til tiltag, der reducerer CO₂-udledningen.
- tilbyde hjælp til energigennemgange.
- hjælpe med at fremme konkrete energiprojekter.
- fokusere på helhedsløsninger, når ejendommen skal energirenoveres. Både arkitektur, bevaringsværdige bygninger, regnvandsløsninger, vedvarende energiløsninger.
- tilbyde beboerrettede aktiviteter med fokus på energiadfærd.
- invitere til netværksmøder og inspirationsture.
- hjælpe til med viden om mulige ordninger for tilskud til energibesparelser.
- inspirere andre ved at være udstillingsvindue for gode eksempler og opnåede energibesparelser.

Undersøge muligheder for nye netværk

Gladsaxe Kommune vil tage initiativ til, at der dannes nye relevante netværk eller samarbejder om energibesparelser i parcel- og rækkehuse. Et muligt netværk kunne være for håndværkere eller andre, hvis fagområde er energirenovering af boliger.

Energi- og miljøadfærd

Mange vil gerne gøre en forskel, når det drejer sig om miljø og energi. Det kan handle om alt fra både kemi i produkter, når du køber ind, miljøvenlig havebrug uden pesticider til at spare på energiforbruget i din bolig.

[Grønt IDÉcenter](#) er Gladsaxe Kommunes miljøcenter for borgere. Her tilbyder vi at hjælpe med information og viden, så det bliver lettere at træffe de gode valg og passe på miljøet.

Vi vil:

- informere om konkrete muligheder for en grønnere hverdag.
- inviterer til målrettede lokale arrangementer for eksempelvis børnefamilier.
- udlåne el-cykler, el-målere og infrarøde termometre til at spotte, hvor huset har utætheder.
- samarbejde med lokale natur- og miljøforeninger om natur- og miljøprojekter, der inddrager borgerne.
- give borgerne viden om grøn adfærd via events og kampagner.

Grønt IDÉcenter: møde "Baby uden kemi"

Erhverv

Virksomhederne i Gladsaxe bidrager med en væsentlig påvirkning af miljøet. Omkring 30 procent af den samlede CO₂-udledning i Gladsaxe kommer fra virksomhederne. Udledningen stammer både fra opvarmning af bygninger og forbrug af el i bygninger og i produktionen.

Erhvervslivet anvender og håndterer råvarer og kemikalier, som ved spild kan forurene jord og grundvand. Nogle virksomheder anvender pesticider til pleje af grønne arealer. Pesticider, som er uønskede i grundvandet.

Transport af råvarer, produkter og medarbejdernes kørsel bidrager til udledning af CO₂ og miljøskadelige partikler. Se mere om virksomheder og transport i afsnittet om [Trafik](#). Virksomhederne i Gladsaxe er derfor centrale aktører for at nedbringe CO₂-udledningen og forebygge miljøbelastningen i Gladsaxe.

Gladsaxe Kommune arbejder for at give de nødvendige redskaber, som kan bidrage til, at virksomhederne får bedre information og viden og dermed et bedre grundlag for at træffe valg, som kan medvirke til at forebygge og nedsætte deres CO₂-udledning og miljøbelastning.

Vi har mål og indsatser for følgende områder:

- [Energibesparelser i bygninger og produktion.](#)
- [Netværk om energibesparelser.](#)
- Den frivillige indsats både på miljø og energiområdet

Gladsaxe Kommune udfører miljøtilsyn på en række virksomheder. Når vi går på tilsyn, ønsker vi at

inspirere virksomheden til en øget frivillig indsats. Vi lægger vægt på god dialog om miljøspørgsmål, som ligger uden for myndighedsopgaverne. Det gælder fx. områder som:

- Frivillig oprydning ved jordforurening
- Energibesparelser og CO₂-reduktion
- Håndtering af ekstremregn og kraftige regnskyl
- Miljøstyring og miljømærkning af produkter
- Frivillige grønne regnskaber, der giver overblik over ressourceforbrug og affaldsmængder

Du kan læse mere om indsatsen, når vi går på Miljøtilsyn i [Plan for miljøtilsyn](#).

Energibesparelser i bygninger og produktion

For at nå vores CO₂ mål er det nødvendigt, at virksomhederne har fokus på at energirenovere bygninger, reducere energi til drift og produktion og omstille til vedvarende energi. Fokus skal være på bygningernes klimaskærm (vægge, tag, lofter og porte), energistyring og adfærd.

Mindre energiforbrug giver samtidig en gevinst på energiregningen.

Ved miljøtilsyn på virksomheder, vil vi fortsat have vores fokus på forebyggelse af jord og grundvandsforurening.

Vi vil:

- aktivt skabe fokus på muligheder for energibesparelser hos virksomheder, ved fx. dialog ved [byggetilladelser](#).
- fortsætte og udvikle vores samarbejde i netværket [KlimaKlar Virksomheder](#). Link til afsnit om netværk om energibesparelser:
- have fokus på den gode dialog med virksomhederne om energi og miljø, når vi går på miljøtilsyn. Du kan læse mere i [Plan for miljøtilsyn](#).
- være udstillingsvindue for gode eksempler og dokumentation for energibesparelser til inspiration for andre.

Ventilationsanlæg

Netværk om energibesparelser

Gladsaxe Kommune samarbejder med virksomhederne om energibesparelser i netværket [KlimaKlar Virksomheder](#). Hensigten med KlimaKlar er at inspirere, hjælpe og motivere virksomhederne igang eller videre med tiltag, der reducerer CO₂-udledningen.

Vi vil:

- fortsat samarbejde og motivere virksomhederne til at have fokus på energibesparelser og energirenovering i netværket [KlimaKlar Virksomheder](#).
- hjælpe virksomhederne med at komme i gang med energiregnskaber og styring af energiforbruget.
- synliggøre konkrete projekter med energibesparelser til inspiration for andre.
- invitere virksomheder til forpligtende samarbejder om reduktion af CO₂- og miljøskadelige stoffer

Undersøge muligheder for nye netværk

Gladsaxe Kommune vil tage initiativ til, at der dannes nye relevante netværk eller samarbejder om energibesparelser for virksomheder, hvor vi som kommune kan hjælpe til med, at der spares energi.

Trafik

Trafikkens CO₂-bidrag udgør cirka 30 procent af den samlede udledning i Gladsaxe. Den store andel skyldes de mange pendlere, der benytter de store motorveje og ringveje. Men den lokale bil- og lastbil trafik bidrager også. Gladsaxe indgår i regionalt samarbejde om at udbygge den kollektive trafik, forbedre cykelforhold mv.

Trafik- og Mobilitetsplan

Gladsaxe Kommunes Trafik- og Mobilitetsplan finder du her [HER](#).

Planen sætter fokus på trængsel, bæredygtig transport og grøn infrastruktur. De forskellige indsatser vil have en positiv indflydelse på trafikens udledning af CO₂ og miljøskadelige partikler.

Vi skal sikre, at cykling, gang og kollektiv trafik er så attraktiv, at den vælges som den primære transportform. Planen har otte indsatsområder:

- Byudviklingsområder
- Fremkommelighed
- Cykeltrafik
- Kollektiv trafik
- Pendlere og virksomheder
- Elbiler og delebiler
- Parkering
- Koordinering

El-biler er et miljøvenligt alternativ til benzinbilen, især i byområder. Delebiler kan reducere antallet af biler og give mere plads i byen. Derfor vil vi i Gladsaxe Kommune medvirke til, at der kommer flere el-biler på vejene og at øge antallet af delebiler. Det vil vi gøre ved dialog med fx. boligselskaber og virksomheder.

Gladsaxe Kommunes egen transport

Gladsaxe Kommune arbejder for, at fremtidens kørsel, såvel med kommunens egen bilpark som medarbejdernes kørsel, skal overgå til energivenlig transport. Se mere [HER](#).

Cykelsupersti
Foto: Ursula Bach

Gladsaxe Kommune

Byrådet vil gerne gå foran i indsatsen for at forebygge og nedbringe CO₂-udledningen og miljøbelastningen i kommunen.

Vi er en stor arbejdsplads. Forbrug af varme og el i kommunens mange bygninger som skoler, dagtilbud, sportscentre og rådhuset bidrager med cirka 6 procent af den samlede udledning af CO₂ i Gladsaxe. Transport af medarbejdere og transport af kommunens borgere bidrager til udledningen af CO₂ og partikler.

Rengøring i vores bygninger omfatter brug af kemikalier. Vi indkøber mange varer og blandt andet råvarer til madlavning til personale og de mange brugere af kommunens tilbud.

For at sikre at vi deler viden og har fokus på energibesparelser og miljø på tværs af de forskellige områder i kommunen, vil vi prioritere vores medarbejdernetværk inden for forskellige arbejdsområder: rådhus & administration, skolerne, dagtilbud, idrætsanlæg og biblioteker. Herved sikrer vi den bedste indsats.

Du kan se vores principper for arbejdet og hvilke handlinger, vi har besluttet inden for følgende områder:

- [Energibesparelser i bygninger](#)
- [Transport](#)
- [Grønne indkøb](#)
- [Miljøarbejde på institutioner](#)
- [Kommunen som myndighed](#)

Du kan følge med i aktuelle tiltag [HER](#).

Solceller på Gladsaxe Rådhus

Energibesparelser i bygninger

Gladsaxe Kommune har allerede en Energihandlingsplan 2010 - 2020 for vores kommunale ejendomme [PDF](#). Planen vil blive revideret i 2013. Energihandlingsplanen er vores strategi for energibesparelser i kommunens bygninger og omfatter indsatser inden for energibesparelser i bygninger, herunder:

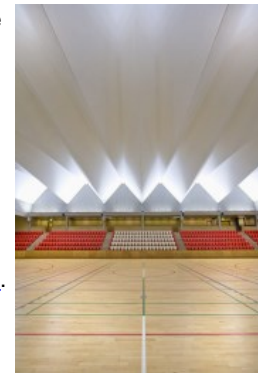
- Energiledelse og energistyring
- Driftoptimering og tekniske forbedringer
- Energirigtigt byggeri og energirenoveringer
- Vedvarende energi
- Omlægninger af energiforsyning

Du kan se, hvor langt vi er kommet i vores Energiregnskab for 2014 for de kommunale ejendomme [PDF](#).

Vi vil formidle opnåede energibesparelser og eksempelprojekter i vores egne ejendomme til inspiration for andre, som blandt andet kan ses på [gladsaxe.dk/klima](#).

Vi gennemfører energisparekammer rettet mod kommunens medarbejdere.

Se også vores indsats med [Miljøarbejde på institutioner](#).

Gladsaxe Sportshal, ny energivenlig LED belysning

Transport

Gladsaxe Kommune vil arbejde for, at kommunen overgår til mere miljøvenlige transportformer. Gladsaxe Kommune har egen bilpark, og vi tilbyder kørsel af borgere.

Vi vil derfor undersøge potentialet for at bruge færre biler, skifte til elbiler og muligheder for, at vores medarbejdere kan skifte bilen ud med cyklen. Dette vil både reducere udledning af CO₂ og miljøskadelige partikler.

Vi har ikke mange data på trafikområdet. For at vi i fremtiden kan yde kommunale serviceydelser og samtidig mindske udledning af CO₂ vil vi:

- gennemføre en kortlægning af bilparken.
- kortlægge kommunens transportbehov, herunder potentialet for elbiler, gasbiler, delebiler, elcykler og almindelige cykler.
- fastsætte mål om reduktion af brændstofforbrug.
- gennemføre "kør grønt kurser" for ansatte.
- kortlægge potentialet i at koordinere kørselsordninger, herunder kørsel af ældre og handicappede.
- arbejde på at få flere el-biler ind i det nye taxa-udbud.

Vi stiller også skærpede krav til indkøb af nye biler i vores [Indkøbspolitik](#).

Du kan følge med i konkrete handlingsplaner og aktuelle tiltag [HER](#).

Elbil hos Ejendomscentret

Grønne indkøb

Gladsaxe Kommune ønsker at gøre vores indkøbspolitik endnu mere grøn og har derfor besluttet at indgå i [Miljøstyrelsens partnerskab for grønne indkøb](#). Her skal vi leve op til højere krav på en række konkrete områder på miljøområdet.

Grønne indkøb

Når vi indgår i partnerskabet for grønne indkøb, forpligter vi os til at have en indkøbspolitik, hvoraf det fremgår, at miljø- og energihensyn er en væsentlig parameter i forbindelse med indkøb. Vi skal følge fælles forpligtende indkøbsmål indenfor følgende områder:

- Fødevarer
- Transport
- Byggeri & anlæg
- Bæredygtigt træ
- Børneartikler
- IT
- Papir og tryksager
- Rengøring

Vi har også sat egne mål for flere områder:

Rengøring opfylder svanemærket

Gladsaxe Kommunes Rengøringservice, som står for rengøring af alle vores bygninger, skal fastholde svanemærket. Svanemærket stiller krav til vores fortsatte arbejde med at mindske forbruget af rengøringsmidler og til at anvende miljømærkede rengøringsmidler.

Papirforbrug skal reduceres

Gladsaxe Kommune vil fortsat udelukkende bruge svanemærket papir og trykfarve på Rådhuset.

Rengøringen er Svanemærket

Økologisk mad til skolebørn

Forbruget af papir forventes at blive endnu mindre efterhånden, som vi overgår til digital sagsbehandling.

Økologiske råvarer

Vi har sat mål for vores ønsker om yderligere brug af økologiske råvarer på kommunens kantiner og i institutioner:

- Alle kantiner skal primært anvende årstidens frugt og grønt.
- Alle skolekantiner og alle børnehuse skal i 2014 opnå økologiske spisemærker i bronze, som betyder, at der skal anvendes 30-60 procent økologiske råvarer i madlavningen.
- Skoler og dagtilbud vil få mål for hvor mange der skal opnå økologisk spisemærke i sølv, som betyder, at der skal anvendes 60-90 procent økologiske råvarer.
- Alle seniorcentre skal kortlægge mængden af økologiske råvarer, der anvendes i dag. Fra 2014 fastsætter vi mål for andelen af økologiske råvarer i madlavningen i seniorcentrene.
- Krav til økologisk mad i rådhuskantinen vil blive en del af næste udbud.

Du kan følge med i aktuelle tiltag [HER](#).

Miljøarbejde på institutioner

Gladsaxe Kommune vil fortsat prioritere og styrke miljøarbejdet på vores skoler, idrætsanlæg mv.

Grønne handleplaner og projektorløb

Vi ønsker at fremme medarbejdernes miljøarbejde på institutionerne ved at:

- alle kommunale folkeskoler, alle dagtilbud og Klub Gladsaxe udarbejder grønne handleplaner med indsatser.
- alle dagtilbud gennemfører projektorløb med børnene inden for dagtilbudspolitikens kompetenceområde vedrørende natur og teknik.
- dagtilbud, SFO og klubber tilbydes miljøkursus.
- udarbejde en miljøhåndbog til brug for medarbejdere i dagtilbud, SFO og klubber og på rådhuset.
- gennemføre energisparekampagner rettet mod vores medarbejdere for fortsat at reducere vores energiforbrug.

Høje Gladsaxe Parken

Idrætsanlæg

Alle vores idrætsanlæg fastholder miljøcertificeringen Den Grønne Nøgle, og udearealerne plejes uden brug af sprøjtemidler

Pleje af offentlige udearealer

I arbejdet med at pleje vores offentlige udearealer vil vi fortsætte med, at:

- arbejde systematisk med miljøstyring og procedurer for vores arbejde og sikre at medarbejderne er opdateret med sidste nye relevante miljøviden.

- reducere forbruget af salt i vintertjenesten og undersøge brug af alternative tømidler.
- pleje udearealer uden brug af sprøjtemidler og gradvist omlægge pleje til naturgræs.

Du kan følge med i aktuelle tiltag [HER](#).

Kommunen som myndighed

Som kommune er vi i kontakt med mange borgere og virksomheder via rollen som myndighed på blandt andet byggesager, lokalplaner og miljøtilsyn på virksomheder. Udover at sikre at loven bliver overholdt, prioriterer vi at have god dialog om andre væsentlige miljø- og energiforhold.

Vi benytter den personlige kontakt til at motivere borgere og virksomheder til at gøre en frivillig indsats for klima og miljø. Indsatsen kan ofte være positiv for borgerens eller virksomhedens økonomi eller drift.

Nybyggeri og renovering

Vores rolle som byggemyndighed handler i høj grad om vurdering og forhandling i den konkrete sagsbehandling, da reglerne ikke stiller specifikke krav på alle områder. Vi søger, at motivere bygherrer ved at:

- lægge generel vægt på sikkerhed, indeklima og energieffektivitet i både forhåndsdialoger og sagsbehandling af konkrete byggeprojekter.
- opdatere vores viden løbende og stille den til rådighed eksempelvis ved møder for boligforeninger og grundejerforeninger.

Lokalplaner

I lokalplanerne stiller vi krav til, hvordan borgerne og andre skal bygge eller etablere nye anlæg. Med lokalplanerne følger ikke handlepligt for ejere af bygninger og anlæg, som allerede eksisterer.

Via lokalplanerne:

- stiller vi krav om, at nybyggeri skal opfylde kravene til lavenergibyggeri.
- giver vi mulighed for at placere solceller på bygningerne og stiller krav om, at de placeres bedst muligt.
- sætter vi krav om cykelparkering, stiforbindelser og maksimumskrav til antallet af p-pladser for at støtte udvikling af en bæredygtig transport i Gladsaxe.
- giver vi mulighed for at bygge dobbelthuse i åbenlav områder, hvis bygningen opføres som passivhuse eller energiplushuse.
(Er med i forslag til Kommuneplan 2013, som 2. behandles i Byrådet juni 2013)

Miljøtilsyn

I forbindelse med miljøtilsyn på virksomheder lægger vi vægt på god dialog om væsentlige energi- og miljøforhold, som ligger uden for loven. Det handler eksempelvis om energibesparelser, kommunens netværk KlimaKlar for virksomheder, frivillige grønne regnskaber mv.

Du kan læse mere i Gladsaxe Kommunes [Plan for Miljøtilsyn](#).

Fremtidens grønne energi

Det danske samfund står overfor en række udfordringer på energiområdet, som blandt andet betyder, at vi over de kommende 20-35 år skal erstatte fossile brændsler som kul, olie og naturgas med vedvarende energikilder.

Fremtidens energiforsyning i Gladsaxe

Gladsaxe Kommune vil gå foran i overgangen til vedvarende energi. Vi har vedtaget en [Energistrategi](#) for kommunen, og vores mål er, at energiforbruget i Gladsaxe Kommune er 100 procent baseret på vedvarende energi i 2035. De mest oplagte tiltag i Gladsaxe er energibesparelser, udbygning af fjernvarmen og solenergi på byens mange tagflader.

CO₂- og Miljøplanen skal ses i sammenhæng med [Energistrategien](#) og vores nye Energiplan med konkrete indsatser, som forventes færdig i 2014. Den konkrete plan for indsatser bliver udarbejdet i 2013-14 parallelt med en ny varmeplan for hele hovedstadsområdet.

Fjernvarmerør

Eksterne link

[Gladsaxe Fjernvarme](#)

[Vestforbrænding og fjernvarme](#)

Regeringens Energistrategi 2050 [PDF](#)

Handlingsplaner og status

CO₂- og Miljøplanen sætter rammen for vores arbejde. For at nå planens mål laver vi årlige handlingsplaner med konkrete aktiviteter. Hvert år laver vi en status på arbejdet og beregner Gladsaxe Kommunes CO₂-bidrag. Du kan følge med her:

Handlingsplaner

- Handlingsplan for CO₂- og miljøindsatsen i 2015 [PDF](#)
- Handlingsplan for CO₂- og miljøindsatsen i 2014 [PDF](#)
- Handlingsplan for CO₂- og miljøindsatsen i 2013 [PDF](#)
- Energihandlingsplan 2013-2020 for de kommunale bygningsarealer [PDF](#)

Status på gennemførte aktiviteter

- Afrapportering af indsatsen i 2014 [PDF](#)
- Afrapportering af indsatsen i 2013 [PDF](#)
- Afrapportering af indsatsen i 2012 [PDF](#)
- Grønt Idé Centers aktiviteter i 2014 [PDF](#)
- Grønt Idé Centers aktiviteter i 2013 [PDF](#)
- Grønt Idé Centers aktiviteter i 2012 [PDF](#)

CO₂ og energiregnskaber

- CO₂-regnskab 2014 for Gladsaxe som geografisk område [PDF](#)
- Energiregnskab for 2014 for de kommunale ejendomme [PDF](#)

Gladsaxe Kommune er KlimaKommune

Gladsaxe Kommune har skrevet under på en aftale med Danmarks Naturfredningsforening om årligt at reducere kommunens CO₂-udledning. Vi har valgt en udvidet aftale, så CO₂-udledningen skal reduceres med 2,5 procent frem til 2020. Kravet gælder for hele kommunen som geografisk området og ikke som

normalt kun for kommunens egne aktiviteter. Du kan læse mere om krav til KlimaKommuner, og se vores årlige indberetning [HER](#).

